

21. oktober 2019

EM2019/14

Udenrigspolitisk redegørelse 2019

(Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender)

Vi vil først fra Siumut takke Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender for den indholdsrige redegørelse som er blevet fremlagt her. Vi skal hermed fremlægge vore bemærkninger hertil.

Vi har i Siumut altid prioriteret at vort land skal deltage i samarbejdet i Rigsfællesskabet, til gavn for udviklingen i alle tre lande som er medlemmer af Rigsfællesskabet, nemlig Danmark, Grønland og Færøerne. Når så det er sagt skal vi fra Siumut gøre det klart at vi er særdeles glade for den danske statsministers målsætning, fordi det drejer sig om at Grønland og Færøerne får mere udenrigspolitisk medbestemmelse. Det er jo præcis dette som vi fra Siumut op til nu flere forskellige regeringer har krævet og nu kan vi så se at der snart ikke er langt fra tale til handling i dette for os så vigtige spørgsmål.

Det er ikke ligefrem gået forbi næsen på Siumut at man i disse år og disse dage ser at interessen og fokus for vort land og det arktiske område aldrig har været større fra stormagterne end lige nu fordi vi geopolitisk er placeret som vi er det arktiske. Det er her særligt USA, Rusland og Kina som særligt bør nævnes. Vi finder det således fra Siumut vigtigt at man i forbindelse med det internationale forsvar må findes en fælles holdning til stormagterne og tage stilling hertil, og at vi foretage en fornyet fælles stillingtagen til dette geopolitiske spørgsmål. Det er jo særdeles vigtigt at man indenfor rigsfællesskabets rammet uden nogen form for tvivl også overfor modparterne kan udtrykke en fælles holdning, fordi man derigennem vil sikre os alle en fælles forsvarspolitik der kan give den tryghed der skal bane vejen for os alle.

Vi vil endvidere opfordre Naalakkersuisut til at få øget kontrollen med vort lands grænser ved henvendelse til staten. Dette er yderst tiltrængt, ikke mindst med hensyn til fiskeriet og turismen der gar stort behov derfor, idet vi ser flere og flere sejlbårne skibe der tager herop til vort land og uden nogen form for tvivl har store interesser i vore levende som ikke-levende ressourcer der i dag er ubeskyttede.

Vi er fra Siumut tilfredse med Naalakkersuisuts redegørelse hvoraf det fremgår at der bliver flere og flere grønlændere der ønsker at gå ind i militæret. Vi hilser ligeledes fra Siumut den danske forsvarspolitik velkommen i dens bestræbelser på at øge den militære magt i det arktiske område, dog vil vi kræve at samtlige forsvarstiltag der skal foretages eller gennemføres herhjemme såvel som i det arktiske område skal ske i et samarbejde med vort lands regering. Dette er et ufravigeligt krav at man skal følge dette krav i enhver henseende.

Vi ved at Naalakkersuisut fører forhandlingerne om Pituffik, i dette tilfælde vil vi opfordre Naalakkersuisut om at arbejde i hertet for serviseringsaftalen tilkommer det Grønlandske virksomheder. Enhver skal vi opfordre om at Amerikanske tilstedeværelses positive tiltag også tilkommer det lokale befolkning i Qaanaaq.

I Siumut finder vi det vigtigt at forsvaret af vort land også tager udgangspunkt i vort lands befolkning, idet det er en selvfølge at det er vor egen opgave at forsvare vort land, og fordi vi bør se dette som en naturlig forpligtelse. Derfor foreslår vi fra Siumut at man etablerer Kangerlussuaq som et stort uddannelsesområde til forsvars- og beredskabstjenesten, samtidig med at forsvaret og opretholdelsen af et godt miljø herhjemme sættes i højsædet. Vi vil fra Siumut opfordre Naalakkersuisut til at man forbereder etableringen af Kangerlussuaq som en militærskole, hvor vi selv og vore allierede fra andre lande kan benytte området således at arbejdet hermed kan starte op.

Vi vil fra Siumut opfordre Naalakkersuisut til at forsvaret af vort land som et fælles land kan etableres på et nyt politisk grundlag og at arbejde dermed skal opstartes, og at man skal sikre sig at alle partier er godt med i dette arbejde fra starten af.

Vi vil i denne forbindelse fra Siumut ikke undslå os for at benytte anledningen til at gøre vore politiske mål synlige her og vil derfor fremlægge disse.

Siumuts mål er at frigøre mennesket, sikre dets tryghed og give det mulighed for frit at bestemme sit liv i ansvarlighed overfor sig selv, overfor fællesskabet, overfor naturen samtidig med, at man føler ansvar for de kommende generationer.

Menneskets værdighed skal respekteres. Derfor værner vi om retssamfundet og de grundlæggende menneskerettigheder.

Enhver borger skal have ret til medbestemmelse i sin egen hverdag og om samfundets organisering på alle niveauer. Vi vil et samfund, hvor der er plads til alle og brug for alle og hvor ingen holdes ude.

For Siumut er kravet om menneskets frihed uløseligt forbundet med kravet om arbejde til alle, økonomisk retfærdighed og lige adgang til den samfundsmæssige velfærd.

--

Selvstyreloven i Vort Land er en model for, hvorledes et særligt folkesamfund igennem et rigsfællesskab kan opnå og udøve en høj grad af politisk selvbestemmelse.

Siumut har siden sin start som parti stået for en afkolonisering af Vort Land og dét politiske arbejde vil Siumut fortsætte med.

Siumut arbejder for at Vort Land bliver en selvstændig stat, således at vi tager det fulde ansvar for alle vore egne anliggender - uden overformynderi fra udefrakommende. Den selvstændige stat kan grundlæggende realiseres, når Vort Lands nye grundlov har været til folkeafstemning og er blevet godkendt.

Siumut ønsker, at vi - Vort Lands folk – selvstændigt og uden nogen form for indblanding eller begrænsninger, taler Vort Lands egne udenrigspolitiske interesser og dermed i et fremtidigt perspektiv selv indgår vore egne aftaler med andre lande – uden at der er pålagt tvungen kontrol heraf.

Siumut ønsker, når Vort Land er blevet en selvstændig stat, et åbent samarbejde med Danmark i gensidig respekt og et godt fællesskab.

Rigsfællesskabet kan ændre sig indenfor overskuelig fremtid. Siumut mener, at princippet om folkets selvbestemmelsesret skal respekteres og, at det er befolkningen og de folkevalgte i Vort Land, der afgør hvilken forvaltningsmodel man ønsker, og hvorvidt rigsfællesskabet skal fortsætte i fremtiden.

Rettigheder giver frihed, frihed fra undertrykkelse og frygt, men rettigheder kræver også, at man tager et ansvar.

Et moderne velfærdsbaseret samfund med frihed og tryghed for alle borgere vil kun udfolde sig, når alle føler et ansvar for sin egen tilværelse.

Et frit samfund forudsætter frihed til at ytre sig, til at udføre politisk arbejde og til at demonstrere og strejke, frihed til at søge nye muligheder, ny viden og erkendelse.

Forskningens frihed er fundamental for samfundets frihed. Siumut vil sikre de bedst mulige vilkår for forskningen i Grønland.

Frihed og lighed er ikke hinandens modsætninger, men hinandens forudsætninger eftersom reel frihed forudsætter, at alle gives lige muligheder for at udfolde sin frihed.

Vi skal lære at se ligestilling og lige muligheder for mænd og kvinder som en selvfølge.

Der skal ske en udligning af de velfærdsbaserede sociale og økonomiske forskelle. Stræben mod social retfærdighed og økonomisk effektivitet kan godt gå hånd i hånd.

Lige muligheder indeholder ligeledes ideen om lige ret til uddannelse for alle både til håndværksmæssige, som til boglige uddannelser og uanset indkomst og bopæl og lige ret til arbejde ud fra egne forudsætninger. Lighedsidealet skal være demokratiets byggesten ud fra idèen om alle menneskers ligeværd.

Vi bør indrette samfundet, så der er plads til, at alle kan udfolde deres individuelle evner efter eget ønske, men under hensyn til fællesskabet.

I erkendelsen af menneskenes forskellighed ønsker Siumut, at vi bruger mangfoldigheden som en styrke til, at vi alle kan være med i samfundets udvikling.

--

Vort Land står i de kommende år overfor store udfordringer. Det globale samfund kommer hastigt nærmere og verdensøkonomien undergår markeds-mæssige ændringer i et voksende tempo. Vort Land skal være bedst muligt rustet til at kunne imødekomme disse udfordringer og derved lette sin fortsatte integration i den globale økonomi.

Vejen til international fred, velfærd og velstand, skal banes gennem et stadig mere forpligtende internationalt samarbejde.

Siumut vil fastholde og styrke samarbejdet med vore stammefrænder Inuit også igennem et velorganiseret, internationalt og stærkt ICC. Siumut støtter ICC's vigtigste målsætninger: At styrke Inuits samarbejde i det Arktiske område, at beskytte det Arktiske miljø, at fremlægge Inuits rettigheder og interesser i det internationale forum, samt at deltage aktivt og fuldt ud i den politiske og sociale udvikling i det Arktiske område.

Siumut lægger vægt på at videreføre og forny Vort Lands samarbejde med de Nordiske Lande også igennem Nordisk Råd.

Siumut ønsker at Grønland får større indflydelse i det Nordiske samarbejde med hensyn til miljøbeskyttelse, bæredygtig udnyttelse af levende ressourcer samt større kompetence i det arktiske havområde. Derfor ønsker Siumut, at Grønland får selvstændig status i Nordisk Råd.

Siumut lægger vægt på samarbejdet i det Arktiske Råd. Siumut mener, at samarbejdet i Arktisk Råd bør ske i et forum, der drøfter de problemer, som de Arktiske befolkninger konfronteres med, udover de principielle og miljørelaterede spørgsmål. Når vi italesætter det arktiske i Rigsfællesskabet, så er vort land altid i centrum. Vi ser det derfor som helt naturligt at Grønland skal have en udsending siddende i Arktisk Råd.

Vi mener fra Siumut at vi ikke kommer udenom at vi må have høje idealer og visioner og mål om vor fremtid, vi arbejder trods alt for Vort Lands selvstændighed. Derfor foreslår Siumut da også her og nu at vi inden for ganske kort tid må etablere en arktisk ambassadør og at Naalakkersuisut må arbejde på dette.

Siumut ønsker, at Grønland får selvstændig repræsentation i Europarådet. Sådan et tiltag anser Siumut som værende vigtigt, da man i Europarådet behandler sager omkring menneskerettigheder i de enkelte Europæiske lande og generelt i Europa.

Siumut lægger vægt på samarbejdet med IWC og NAMMCO. Siumut mener, at det er basal vigtigt, at markere, at en af vore kendetegn som et særegent folkeslag er, at vi kalaallit og vores frænder i det arktiske område, lever af levende ressourcer både til havs og på land, som vi nødt kan undvære. Det er derfor af vital betydning, at ressourcerne, som er vores livsgrundlag, bliver

forvaltet på en bæredygtig måde til gavn for alle, også i fremtiden. Det er derfor også fortsat nødvendigt, at få den internationale verden til at forstå, at disse ressourcer samtidig danner et økonomisk fundament for mange mennesker med udgangspunkt i vore erfaringer, vores viden og vores levevis - såvel på det åndelige, kulturelle og økonomiske plan.

Vi vil fra Siumut bede Naalakkersuisut om at arbejde på, at vi før vor selvstændighed ikrafttræder må revurdere alle de udenrigspolitiske aftaler der har været indgået før i tiden og som er gældende i dag og forny disse, man vil på denne måde kunne opnå at vort land indgår nye aftaler.

Siumut ønsker, at Grønlands udenrigshandelspolitiske interesser og muligheder styrkes igennem velorganiserede indsats på det bilaterale og multilaterale niveau. Siumut ønsker Grønlands aktive deltagelse i verdenshandelsorganisationen WTO - World Trade Organisation. Siumut ønsker ligeledes, at Grønlands eksportinteresser varetages ved at indgå i de multilaterale forpligtende samarbejdsstrukturer i WTO for derved at opnå de åbenlyse fordele heraf.

Siumut ønsker at Grønlands samarbejde med EU udbygges, uden at have til hensigt at Grønland bliver fuldgældigt medlem af EU. Ligeledes ønsker Siumut at der skabes et ligeværdigt partnerskab mellem EU og Grønland.

Siumut lægger vægt på samarbejdet i Permanent Forum for Oprindelige Folk i FN regi. Forummet som Grønland har kæmpet for har status som et rådgivende organ under Det Økonomiske og Sociale Råd, ECOSOC. Rådet har mandat til at diskutere oprindelige folks anliggender indenfor Rådets mandat som er relateret til økonomisk og samfundsmæssig udvikling, kultur, miljø, undervisning, sundhed og menneskerettigheder.

Siumut ønsker at der oprettes en Grønlandsk delegation til Permanent Forum, som indtager rollen som brobygger mellem verdens oprindelige folk og FN's medlemsstater.

Siumut ønsker, at Vort Land, som følge af sin geopolitisk dominerende placering i det Arktiske område, får en større indflydelse i den internationale fælles udvikling. Derfor ønsker Siumut, at Vort Land får sin selvstændige repræsentation ved FN.

Siumut støtter Vort Lands medlemskab af NATO og samarbejdet indenfor partnerskab for fred. Vort Land og Danmark skal med medlemskabet af NATO bidrage til, at bygge bro mellem Nordamerika og Europa. Endvidere ønsker Siumut, at Vort Land selvstændigt skal til at varetage de eventuelle forhandlinger med NATO.

Siumut ønsker i et styrket FN og NATO - at skabe beslutningsdygtige institutioner til at håndhæve den internationale retsorden, til at formidle indsatsen mod den globale ulighed.

Vi arbejder fra Siumut på at vi opnår en større åbenhed overfor den internationale verden, derfor er det et vigtigt skridt at vi i de lande hvor vi har et godt samarbejde skal have repræsentantskaber placeret. Selvom vi her fra Siumut ikke ønsker at gå ind i alle detaljer vedrørende vore repræsentantskaber så vil vi overfor Naalakkersuisut kræves at de arbejdes på at etablering af en ekstra repræsentantskab placeret i New York udover Washington. Vi har fået kendskab til at det

danske Konsulat kan samarbejde med os om at få gennemført denne opgave. Vores argument for en overflytning af repræsentantskabet er begrundet i at vi mener at man ved en placering af repræsentantskabet i New York vil sikre bedre fremgang i vort lands økonomi og at vi vil få bedre gang i de tiltag vi allerede har gang i derovre.

Vi skal opfordre Naalakkersuisut om at realisere vores ønske om en etablering af en Grønlands konsulat i Kina.

Siumut mener, at den internationale solidaritet må have samme vægt som den nationale solidaritet. De mest påtrængende problemer kan kun løses ved samarbejde hen over grænserne.

Siumuts mål er, at andre landes viden og fokus på Grønland som en troværdig, sikker og god samarbejdspartner bliver forstærket og udviklet.

Med disse bemærkninger vil vi blot ønske Naalakkersuisut god arbejdslyst og takke for den fremlagte udenrigspolitiske redegørelse

Karl-Kristian Kruse, Siumut.